

جایگاه تکریم سالمندان در ارتقای سلامت جامعه

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید:

وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمت‌های الهی بر شماست

(نهج الفصاحه، ص ۲۲۲)

سالمندی جمعیت یکی از بزرگ‌ترین موفقیت‌های بشری است که مرهون پیشرفت تکنولوژی، گسترش مراقبت‌های اولیه، تشخیص و درمان بیماری‌ها، و بهبود شرایط اقتصادی-اجتماعی است که منجر به کاهش مرگ و میر، افزایش زاد و ولد و امید زندگی گردیده است.

جمعیت سالمندان ایرانی با سرعتی بیشتر از سرعت رشد آسیا و دنیا در حال افزایش است. معمولا در اثر گذشت زمان و سبک زندگی نادرست افراد سالمند در این دوران، خطر ابتلا به انواع بیماری‌ها و مرگ و میر در جامعه افزایش می‌یابد. لذا لازم است که با همکاری بین‌بخشی و برنامه‌ریزی مناسب جهت مشارکت، سلامت، استقلال و توانمندسازی سالمندان تلاش کنیم؛ در غیر این صورت سالخوردگی جمعیت به تهدیدی جدی برای کشور تبدیل خواهد شد. از سویی با سالمند شدن جمعیت، نیاز به تامین درآمد بازنشستگی کافی برای تعداد بیشتری از بازنشستگان، تهیه زیرساخت‌های جامعه دوستدار سالمند (مسکن حمل و نقل، ارتباطات و ...) نیز افزایش می‌یابد.

بند ۷ سیاست‌های کلی جمعیت، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری به اهمیت مقوله جمعیت در اقتدار ملی، فرهنگ سازی برای تکریم سالمندان، ایجاد شرایط لازم جهت تامین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و بهره‌بندی از تجارب آنان در عرصه‌های مناسب اشاره دارد. دو هدف از شش هدف اصلی سند ملی سالمندان کشور در حیطه وظایف دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشد:

- ارتقای سطح فرهنگی جامعه در خصوص پدیده سالمندی
- تقویت حمایت‌های اجتماعی

• توانمندسازی سالمندان

• حفظ و ارتقای سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی سالمندان

- تقویت حمایت‌های اجتماعی برای ارتقای سرمایه اجتماعی
- توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز در امور سالمندی
- تامین منابع مالی پایدار برای نظام حمایتی از سالمندان

بر اساس اصل عدالت و برابری در توزیع منابع بنیادی در جامعه، عدالت در سلامت برای سالمندان به معنای ایجاد دسترسی برابر به خدمات بهداشتی و درمانی است. در راستای این هدف، سالمندان خدمات مراقبتی را دریافت و از نظر بیماری‌های غیر واگیر مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. لازم به ذکر است که این خدمات مراقبتی شامل تن سنجی و غربالگری تغذیه، بررسی افسردگی، ارزیابی احتمال زمین خوردن و عدم تعادل، خطرسنجی بیماری‌های قلبی و عروقی، غربالگری سرطان پستان (سالمندان خانم ۶۰ تا ۷۰ سال)، توزیع مکمل و مراقبت‌های پیگیری بیماری‌های دیابت، فشارخون و اختلال چربی می‌باشد.

توانمند سازی سالمندان از طریق اصلاح و اتخاذ شیوه زندگی سالم صورت می‌گیرد. این اصل مهم‌ترین عامل پیشگیری از بیماری‌های غیر قابل واگیر و ناتوانی‌ها در این دوره است. انجام آموزش‌های فردی و گروهی با موضوعات شیوه زندگی سالم در واحدهای ارائه دهنده خدمات بهداشتی جهت کسب این توانمندی در سالمندان است.

مدیریت جوانی جمعیت و سلامت خانواده

معاونت بهداشت